

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Nădejdea noastră la Dumnezeu

Să nu uităm că suntem creștini și că numai Dumnezeu poate să ne aline toate durerile și năcazurile

Toți oamenii se plâng că lucrurile merg din rău în mai rău. Ori încotro mergi și cu cine vorbești numai de năcazuri se vaieră toți. Unii n'au bani, alții n'au ce lucra, alții n'au ce mânca; cu un cuvânt toți se plâng de lipsuri, de criză.

Unii spun că au fost și sunt răi cei dela conducerea țării, alții învinovătesc pe prefect, pe primpretor, pe notar și așa mai departe, pentru că nu se îngrijesc de popor, nu-i aduc bucate ieftine, nu-i fac drumuri, nu-i caută de lucru, și câte și mai multe. Sunt puțini aceia cari văd pe adevăratul vinovat, pentru care merg lucrurile așa de rău.

Vinovații de toate relele suntem însă noi toți, pentru că *ne-a slăbit credința'n Dumnezeu și nu mai nădărdum într'ansul.* Ne place să-ne numim creștini, dar viața creștinească nu ne place, pentru că e grea și credem că e păgubitoare. Grea, pentru că ne oprește dela atâtea plăceri din lumea aceasta, și credem că e păgubitoare pentru că cine poate ținea atâtea sărbători în cari să nu lucre? Cât poate lucra și înainta un om într'o zi frumoasă? Inșă pentru că e Schimbarea la față, sau Adormirea Maicii Domnului, să-și lase lucrul? În pădure se plătește îndoit în sărbători, și cine n'ar face cât mai mulți bani?

Așa vorbesc și așa și fac aceia cari numai cu numele sunt creștini, dar faptele lor sunt mai urite ca ale păgânilor. Aceștia sunt de vină pentru toate relele. Dumnezeu pe cei buni cu bine-i răsplătește, iar pe cei răi aspru-i pedepsește. Așa a făcut cu Faraon când acesta pe nedreptul asupria pe Fiul lui Israil. A trimis Dumnezeu asupra Egiptului cele 10 feliuri de pedepse. Așa a făcut cu Fiii lui Israil, când n'au mai dat cinstea cuvenită lui Dumnezeu, pedepsindu-i cu foame, sete, șerpi veninoși și altele multe.

Așa face Dumnezeu și cu noi, pentru că suntem răi. Înainte cu doi trei ani se găseau mii de lei la fiecare babă, azi nu mai sunt nici în băncile cele mai mari. Cu bucatele nu aveau oamenii ce face, iar azi abia au mulți ce mânca. În unele părți au pălit bucatele, în alte locuri le-a bătut piatra, iar pe la poa-

lele Vlădeșei le mănca șoarecii în așa fel că nu rămân nici paie bune, că le rod de le fac numai țărățe.

Cine nu vede în acestea pedeapsa lui Dumnezeu, e orb sufletește. Ce este de făcut?

Să ne întoarcem către bunul Dumnezeu și să-i dăm cinstea cuvenită și să ne punem nădejdea în mila și purtarea lui de grijă. Să lăpădam păcatele, să schimbăm pe omul cel vechiu în omul cel nou cu fapte creștinești. *»De vei avea credință cât un fir de mustâr, vei zice muntelui să se mute și se va muta, zice Domnul.* Fiii lui Israil s'au întors către Dumnezeu și i-a răsplătit, trimițându-le mană din ceriu 40 de ani. I-a adăpat cu apă din piatră stearpă și i-a condus în pământul făgăduit.

Dacă ne vom întoarce dela calea cea rea, a diavolului, la calea Domnului și ale noastre lipsuri le va întoarce Domnul întru belșug, tristeța în mângâiere și toate cele rele, bune le va face.

Preotul Maxim

Întâia liturghie românească la biserica universității din Cluj. Fostul ministru de justiție din Guvernul dlui Iorga și președintele „Agru“-lui, dl Dr. Valer Pop, a făcut, în numele guvernului, la Roma o înțelegere cu Sfântul Scaun Apostolic, în urma căreia la biserica universității din Cluj se vor putea face în fiecare Duminică și sărbătoare și liturghiile românești. Duminică în 21 August a slujit cea dintâi liturghie românească Preasfințitul, Iuliu al Clujului în mijlocul unui mare săbor de canonici și preoți. Desigur că Preasfințitul dimpreună cu canonicii și preoții conliturghisitorii, au mulțumit la aceea sfântă liturghie lui Dumnezeu pentru această nouă binefacere pe care ne-a făcut-o Preafericitul Părintele nostru Papa Pius XI.

Desfilințarea prestașel în natură.

Dl ministru al comunicațiilor Eduard Mirto a depus la cameră un proiect (plan) de lege, care desfilințază prestașia în natură la repararea drumurilor, pe care a introdus-o guvernul dlui Iorga, mai adăugând și următoarea scutire: Locuitorii peste 60 de ani, cei sub 21 ani și femeile cari au venituri agricole sub 5000 Lei anual, sunt scutiți de dare pentru drumuri.

Sfințirea bisericii din Pogăceaua

Praznicul Adormirii Maicii Domnului din acest an a fost pentru credincioșii din Pogăceaua o zi de îndoită sărbătoare. Străduințele de mai mulți ani ale acestor buni credincioși, în această zi au ajuns la izbândă; prin binecuvântarea bisericii celei noi, ridicată cu grele jertfe, alături de cea veche, pe frumoasa colină ce stăpânește comuna întreagă.

Strălucirea zilei și bucuria credincioșilor au fost mărite prin faptul că binecuvântarea bisericii a fost săvârșită de către Reverendisimul domn canonic și ministru subsecretar de stat *Dr. I. Coltor*, binecunoscut în această parohie încă din anul trecut, când tot Sfinția Sa a binecuvântat biserica din Câmpul Pogăceleii.

La ora 9 a. m. pâr. Coltor însoțit de dl prefect al județului dr. I. Vescan, dl primar al municipiului Tg. Mureș, dr. I. Pantea, dl primmedic județean dr. Circa și alte fețe înalte din Tg.-Mureș, sosesc în parohie. Se începe numai decât serviciul religios — utrenia — în noua biserică. După doxologie pâr. canonic Coltor, înconjurat de un săbor de 10 preoți, săvârșește sfințirea apei în fața bisericii, după care se scoate din vechea biserică sf. Euharistie. Cu acest prilej, în fața bisericii vechi, părintele Coltor ține o scurtă cuvântare de adio acestui lăcaș, care mai bine de 200 de ani a servit ca loc de închinare credincioșilor din această parohie. Cuvintele duioase ale pâr. Coltor fac ca atâția ochi să se umezească și atâtea inimi să suspine.

Procesiunea ce a urmat în jurul bisericii noi a fost de o neînchipuită frumusețe și a decurs într'o înălțare de adâncă reculegere sufletească.

La sf. liturghie pâr. Coltor vorbește despre Maica Domnului, al cărei praznic se face, arătând cu exemple dragostea ce ne poartă și ajutorul ce ni-l dă, întrepunându-se la Fiul său. Cuvintele dulci și pline de învățătură ale pâr. Coltor cad în sufletele credincioșilor ca o sămânță aleasă într'un pământ bine pregătit; căci preotul local, *I. Pădurean* a știut să nu facă numai paradă, ci și-a pregătit credincioșii și sufletește, cuminecându-se în această zi ca la 120 credincioși, după ce cei mai mulți se împărțiseră și în zilele de dinaintea praznicului.

La ora 2 după amiază s'a servit o masă comună, luând parte 100 persoane. Poporului adunat în număr de aproape 400, i-se împarte din dania alor 20 familii din loc, pâine și vin.

La masa comună vorbește pâr. Coltor, închinând pentru Maiestatea Sa Regele Carol II; d. prefect dr. I. Vescan pentru I. P. S. Sa părintele Mitropolit dr. V. Suciș și reprezen-

tantul său la această solemnitate dr. I. Coltor, precum și pentru Blajul căruia neamul îi datorește atâta; pâr. protopop S. Nicoară pentru dl prefect al județului, mulțumindu-i pentru elogiile aduse bisericii Blajului. Mai vorbesc dd. Maxim Pop, Ioan Bătăcui, dr. Ioan Pantea, dr. Musca și alții. De încheiere pâr. Pădurean mulțumește înalților oaspeți precum și tuturor celor de față pentru concursul dat și cinstea ce au făcut credincioșilor. Aduce apoi mulțumită pentru daniile făcute în favorul bisericii citind lista cu numele donatorilor după cum urmează:

Dr. I. Coltor și protopop Alex. Tărnăvean câte 2000 lei; dr. I. Vescan și senator N. Vulcu câte 1000 lei; dr. I. Pantea și Ștefan Almășan câte 500 Lei; S. Nicoară, H. Dolejan cons. agr., Dr. Cioaran dir. banca naț. Tg.-Mureș, dr. P. Musca medic, Ing. Z. Miculescu, Barbu Juga, P. Florea câte 200 lei; N. Radu insp. adm. 150 lei; dr. Circa medic, dr. Suciuc chest. poliț. Tg.-Mureș, Török preot ref., dr. C. Musca adv., Filon Roman dir. inv., I. Rusu dir. inv., E. Szabadi notar, I. Pașca stud., Vas. Bucșa, Dușa plut. maj. T. Morar și C. Moldovan câte 100 lei; Gh. Mureșan și I. Oltean câte 60 lei; I. Bătăcui 50 lei; V. Mureșan 30 lei, dl Szentkirályi Bela un pământ în valoare de 5000 lei; Dna protopop Costin o cruce pe altar în valoare de 2000 lei, Ștefan Almășan un clopot în valoare de 18.000 lei; Iușan Mateiu Tg.-Mureș un candelabru în valoare de 4000 lei; D. E. Fehete dir. fabr. Tg.-Mureș 500 lei și alte donații dela Dna Florea, Sofia Mesaros, A. Cucuiet și soția Maria Feier și I. Feier.

În seara acestei zile timerimea cu carte din comună a aranjat o frumoasă și reușită petrecere. S'a petrecut până la ziua.

Cele întâmplare în comuna Pogăceaua sunt o dovadă grăitoare despre ce poate face chiar și în împrejurările grele prin cari trecem, un preot conștiu de chemarea sa și un popor ascultător și următor a sfaturilor date de preot. Pâr. Pădurean, ca și curatoratul în frunte cu harnicul curator primar *Parlenie Ormenișan*, și toți credincioșii pot fi deplin mulțumiți de ostenețele și realizările ce au făcut.

Să dea Domnul ca pilda dată de ei să găsească cât mai mulți imitatori.

Vecinul

Abatele Zavoral a implinit 70 ani. Marele prieten al Românilor, abatele Zavoral, starețul mănăstirii Strachov din Cehoslovacia, a implinit zilele trecute 70 de ani de viață. Foștii noștri soldați cari au pățimit în spitalele din Cehoslovacia își vor mai aduce aminte de acest călugăr îmbrăcat în haine albe, care ne-a învățat limba ca să le poată veni într'ajutor soldaților noștri bolnavi. El ne-a și cercetat țara în mai multe rânduri. Bunul Dumnezeu să-l lungească firul vieții într'u mulți ani cu pace și cu sănătate!

Roademere nu vrea să fie rege al Ungariei. Auzit-ați? Știți cine este Roademere? Marele prieten englez al Ungurilor, care vrea să restaureze Ungaria în vechile ei granițe. Ungurii, de fericiți ce erau când au auzit că Roademere le ține partea, și-au trimis câțiva oameni cari să-l invite să le fie rege. Roademere le aduce de curând la cunoștință Ungurilor că nu primește să fie rege al Ungariei, fiindcă regele legitim al Ungurilor trebuie să fie Otto de Habsburg, fiul fostului rege Carol IV., iar în Germania fostul împărat Wilhelm de Hohenzollern.

P. C. V. Maria iubește mai mult pe copiii ei cei buni

(După P. Kasmir Riedl S. I.)

Nu i-se poate aduce învinuiri unei mame, dacă, din când în când, iubește mai mult pe unul din copiii ei decât pe celalalt, fiindcă se întâmplă adeseori, că unul din copii iubește din adâncul inimei pe mama lui, atunci când un alt copil nu numai că nu iubește pe maică-sa, dar se poartă și necuvincios față de ea, ba adeseori îi cauzează și multe dureri și înfristări.

Între astfel de împrejurări, trebuie să ne mirăm oare, dacă o mamă iubește mai mult pe unul din copiii ei; dacă pe unul îl desmiardă mai mult și îl strânge cu mai multă iubire la sânul ei de mamă? Tot astfel preabunul Dumnezeu le dă mai multă milostenie și le arată o iubire mai mare aceluia, cari îl iubesc pe el cu mai multă căldură sufletească. Sfântul apostol Ioan și-a plecat capul pe pieptul lui Isus, lucru ce nu l-a făcut altul, nici unul din ucenici. Din același motiv și P. C. V. Maria, deși ne iubește pe toți, totuși darurile speciale le împarte numai aceluia, cari o iubesc cu mai multă dragoste și sinceritate creștinească. Și cumcă aceasta așa e, ne-o dovedește următoarea întâmplare, dintre mii de astfel de cazuri.

Părintele Ignafiu de Niente ne povestește următoarea întâmplare: În Italia într-o comună mică din apropierea orașului Florența trăia o fată cu numele Domnica, a cărei părinți deși erau săraci, erau oameni de omenie, și temători de Dumnezeu. Ea a iubit, de când era încă copilă mică, pe Isus și pe P. C. F. Maria. Din iubirea ce o nutrea față de Preasfânta Fecioară Maria, o parte din hrana ei zilnică o punea la o parte și o împărțea săracilor, iar Sâmbăta culegea flori, din cari făcea o cunună și cu aceea împodobește icoana Precuratăi F. Maria. Când era de zece ani, stând într-o zi în fereastră și privind pe stradă, a văzut o femeie tină și frumoasă, a cărei haine erau însă sdrențuite, iar lângă ea era un copil, care, întinzând mânuțele lui, cerea milă dela trecători. Copila aceasta tocmai voia să le ducă o bucată de pâine acestor săraci, când deodată a intrat în odaia ei femeia aceea cu copilul ei. Domnica, privind spre acest copil, a observat îndată, că mâinile și picioarele lui sunt rănite, hainele îi sunt rupte, iar pieptul lui e plin de sânge. Copila, compătimită pe copil, a întrebat pe mama lui: „Cine a rănit pe fiul tău?” Femeia l-a răspuns: „Iubirea l-a rănit pe el!” Domnica n'a înțeles tâlcul acestui răspuns, de aceea l-a întrebat pe copil: „Nu te dor rănille acestea?” Copilul surzând cu un zimbet îngeresc, a răspuns: „nu”. Femeia s'a apropiat mai mult de icoana Precuratăi Fecioare Maria și a întrebat pe Domnica: „Pentru ce împodobești tu icoana aceasta cu flori?” — „Fiind-că eu iubesc mult pe Isus și pe Fecioara Maria”, — răspunse copila. „Cum îl iubești?” — „Așa cum știu eu”. „Iubește și de aici înainte pe Isus și P. C. F. Maria — îi zise femeia — și să mă crezi, că îți vor răsplăti în cer iubirea ta.

Deodată odaia s'a umplut de miresme cerești și copila a întrebat pe femeie:

— „Cu ce alifii sau balsamuri ungi ranele fiului tău? Nu-mi dai și mie câteva picături din acest balsam binemirositor?”

„Depe urma credinței și faptei tale bune vei dobândi și tu o astfel de alifie,” — zise femeia. Copila a întins mâna, să-i dea o bucată de pâine acestui copil, dar mama lui i-a zis: „Măncarea fiului meu este iubirea” zînd deci lui: Isuse al meu, eu te iubesc și astfel îți procuri lui cea mai mare bucurie”. Copilul acesta a întrebat pe Domnica: „Și cum iubești tu pe Isus?” — „Eu îl iubesc așa, că ziua-noaptea mă gândesc la el și nu doresc altceva, decât numai să fiu vrednică de El”. „Filtare în iubirea ta față de el și dragostea aceea te va învăța ce trebuie să faci, ca să fii vrednică de el” — îi zise acest copil. În urma acestora mirosul acela a devenit și mai tare și mai plăcut, astfel că Domnica a strigat: „Dumnezeu meu! Acest miros mă încurajază și mă face să fiu gata chiar și a muri pentru Isus, din iubirea ce o am față de El; o, ce bine va fi în raiu, dacă aici e atât de plăcut”. Deodată totul se schimbă. Mama copilului apare ca o regină îmbrăcată în haine strălucitoare și împodobită cu pietre scumpe; copilul ei, împrăștiind raze strălucitoare în jurul lui, desprinde de deasupra icoanei florile acelea și, presărându-le pe creștetul capului acestei copile, dispăre și el.

Inimile noastre nu le mișcă oare darurile acelea supranaturale (peste fire) pe cari le împarte mama cea mai vrednică de iubire copillor ei celor buni, cari o iubesc din toată inima lor. Oare noi am dori, am voi, ca și nouă să ne împartă atari daruri P. C. V. Maria? Ființa noastră netrebnică, neîncrederea poate și necinstea provenită din frica de alții, ne despoate de aceste favoruri și bucurii, cu cari ne-ar dăruia pe noi adeseori cea mai sfântă Fecioară, dacă am fi mai silitori în a servi lui Dumnezeu. Oare nu ne învăța pe noi credința noastră sfântă, că tot aceea ce am făcut, sau facem unuia dintre acești servi mici de al lui Isus, aceea am făcut, sau facem lui Isus Hristos? Nu odată își întinde spre noi cel care tânjește în mizerie și noi îl respingem, îl alungăm, deși prin persoana acestui om sărac însuși Isus Hristos și-a întins mâna rugător spre noi, cerșind o bucată de pâine.

Citesc despre sfântul Martin episcopul, că el când era catecumen (cel care se pregătește a primi botezul), pregătindu-se a primi taina sfântului botez, cu o parte din hainele ce le avea a îmbrăcat pe unul gol și încă în noaptea aceea i-a apărut lui Isus, împreună cu o mulțime mare de îngeri, fiind îmbrăcat în aceleași haine, și astfel zise către îngeri: „Cu hainele aceasta m'a îmbrăcat catecumenul Martin”. Atari pilde frumoase găsim nenumărat de multe în viețile sfinților.

Să împărțim deci și noi pâinea noastră cu cel lipsit, inima cu cel obidit; în bisericile și casele noastre să împodobim și noi cu flori icoanele cari înfățișează pe P. C. V. Maria, și astfel și nouă ne va apărea în cer P. C. V. Maria și Domnul nostru Isus Hristos. Să-l întrebăm și noi pe Isus: „Cine te-a rănit?” El ne va răspunde atunci: „Iubirea mea și păcatele voastre”. O, îl dor foarte mult ranele acelea, el nu poate zîmbi spre noi, cum a zîmbit spre copilul acela, fiind-că oare iubim noi pe Isus și pe Fecioara Maria? Oare te cugești vre-odată la El? Oare te silești a câștiga și a avea iubirea Lui? Dacă este așa, atunci să suferim, fiind-că oarecând Isus Hristos și cu P. C. F. Maria ne va arăta aceasta mărire în cer.

O, Precurată Fecioară Maria! Noi te iubim! Arată-ne deci nouă pe fiul tău cel sfânt, în ceasul morții noastre, și în cer.

Pr. Valeriu Crișan-Șercala.

Numiri de profesori. In ziua de 30 August s'au făcut numiri de noul profesori la școalele din Blaj. Au fost numiți, la liceul de băieți: Virgil Stanciu, Eugen Vișa, Pavel Dan, Emil Pintican și Sig. Toduța. La liceul de fete: Cornelia Baltă și Elvira Falna. La școala normală de băieți: Ovidiu Neamțu și Pavel Budiu. La școala comercială sup. de băieți: Augustin Nemeș și Olimpiu Barna. La școala comercială sup. de fete: Rozalia Duca, Tullia Groze, Elvira Suciu n. Neamțu și Livia C. Suciu.

Mare sărbătoare la mănăstirea călugărițelor dela Blaj. Sâmbătă, 27 August, s'au sfârșit, la mănăstirea călugărițelor noastre din Blaj, exercițiile spirituale adecă deprinderile sufletești pe cari le-a condus 8 zile, predicând de câte 4 ori la zi, duhovnicul seminarului teologic din Cluj, Dr. Chiș. Drept încoronare a acestor frumoase zile de pocăință în dimineața acelei zile și-au refăcut voturile (de curățenie nepetată, de sărăcie de bună voie și de supunere necondiționată), pe pe un termen de 3 ani, 14 călugărițe. Reînnoirea voturilor s'a făcut în cursul sfintei liturghii, slujită de 3 preoți, în mâinile pâr. canonic Ștefan Roșianu și a Preacuvioasei surori superioare Febronla. Pâr canonic Roșianu a ținut o pătrunzătoare vorbire, arătând însemnătatea zilei pentru cele 14 călugărițe, pentru nr eagă mănăstirea și pentru biserica întregă.

Misiuni populare la Berivoli, Marl. In zilele de 13—16 August a ținut misiuni populare în Berivoli Marl, care este cea mai mică parohie din Vatra Oltului Ardelean, pâr Dumitru Neda, profesor la Academia Teologică din Blaj și redactorul gazetei „Unirea”. Misiunile au reușit cât se poate de bine, presărându-și pâr. Neda predicile cu nenumărate pilde din viața de toate zilele și predate în graiu popular. Afară de credincioșii din parohie l-au ascultat și cei din satele vecine, chiar și ortodocși. și mai mulți cărturari. După sfârșitul misiunilor cărturarii și studenții din parohie și jur l-au invitat pe pâr. misionar la o excursie pe Râul Mare până pe „Piciorul bătrân”, care excursie a reușit cât se poate de bine.

Oamenii de pricină. Duminecă, în 14 August, în comuna Tăuți de lângă Cluj s'a întâmplat un fel de revoluție de pe urma căreia cei răsculați se vor alege cu temniță îndelungată. Patru țărani l-au scos adecă pe pâr. Al. Teotelecan din biserică, pe când trecea cu cădelnița printre popor. Preotul a făcut arătare la parchetul tribunalului Cluj, care a deținut numai decât pe cei patru țărani. Pedeapsa, pentru astfel de răscoale este foarte mare, pe lângă păcatul pe care l-au făcut acei oameni, scoțând din biserică pe slujitorul Domnului.

Profesorul Piccard a sburat la o înălțime de 16.500 metri. In ziua de 18 August la ora 5 și 5 minute dimineața profesorul Piccard și-a luat sborul spre înălțimi încă nepătrunse de ființă viețuitoare. DSA a fost însoțit de profesorul Cosyns, cu care și-a luat sborul de pe aerodromul (stațiune de unde pleacă aeroplanelle) Dübendorf de lângă Zürich (Elveția). După ce a atins înălțimea de 16 kilometri și 500 metri și dimpreună cu însoțitorul său au făcut observațiile științifice pe

cari au voit să le facă, au coborât la ora 5 și 10 după amiază în satul Cavalloro di Monzambano din Italia. Profesorul Piccard a fost felicitat de aproape întreaga lume și a făgăduit că în toamnă va face un nou sbor de înălțime, de data aceea însă va pleca din America.

Bolșevicii nu mai recunosc nici o biserică. Cel mai mari dușmani ai lui Dumnezeu, fiii diavolului cari sunt bolșevicii, au hotărât mai zilele trecute că, până la sfârșitul acestui an, vor trebui închise toate bisericile, capelele și casele de rugăciune. Celce nu se vor supune acestui ordin, vor fi pedepsiți cu temniță grea dela 5 la 20 ani. Dl Yaroslavski, președintele „Uniunii celor fără Dumnezeu” din Rusia bolșevică, a declarat unor ziarști americani că din 165 milioane de locuitori ai Rusiei 100 milioane mai cred în Dumnezeu, celelalte 65 milioane însă sunt înscrise în „Uniunea celor fără Dumnezeu”. El crede că în curs de 5 ani se vor înscrie și celelalte 100 milioane. În Moscova au fost înainte de război 1000 de biserici, acuma nu sunt decât 87, după cinci ani nu va mai fi nici una.

Călătorii cari se sile în tren fără bilet în halte vor plăti în tren, afară de prețul biletului la clasa respectivă, și următoarele suprataxe: 30 Lei la cl. I., 20 Lei la clasa II. și 10 Lei la clasa III.

Averile câștigate pe nedreptul. Gazetele din țara întreagă sunt pline cu știri că cutare sau cutare s'a îmbogățit pe nedreptul, câștigându-și averea din banii statului. Se tot vorbește într'una că se va aduce o lege pe baza careia să se controleze averile câștigate pe nedreptul. Zilele trecute s'a depus în Cameră un proiect de lege pentru controlul averilor, care, să nădăjduim, că va face dreptate în privința aceasta.

Moartea aviatorului locot. Fătulescu. Locotenentul Nicolae Fătulescu dela centrul de aviație Pipera, de lângă București, a plecat Sâmbăta trecută cu avionul dela Pipera spre comuna Corbeanca din jud. Ilfov, unde se afla moșia logodnicei sale. El s'a coborât la 300—400 metri de pământ, dar n'a fost destul de atent și motorul n'a mai putut funcționa la vreme, așa că avionul s'a prăbușit la pământ, motorul a explodat, avionul s'a aprins, arzând deplin și trupul nefericitului aviator. El a fost fiul generalului Fătulescu, care se afla în vremea nenorocirii la Karlsbad.

Ucigaș prins după 5 ani. Înainte cu 5 ani, în comuna Rogajel doi vecini și veri au avut mai multe certuri. Într'o zi, Ioan a ucis pe vărul său. A fost prins și dus la închisoare, de unde repede s'a făcut nevăzut. A stat prin Munții Viădesei ascuns, iar din când în când mai mergea pe acasă și mai lucra câteceva. Jandarmii și-au pus în gând să-l prindă nesmintit. Într'o zi, un jandarm s'a îmbrăcat în haine țărănești și a mers în partea unde lucra ucigașul și a întrebat de însuș Ioan că n'a văzut ceva vite și după câteva vorbe l-a prins de gât spunându-i că-l prinde'n numele legii. Ioan s'a luptat cu jandarmul din greu, până a sosit șeful postului cu alt ajutor, și numai atunci s'a predat. La el s'a găsit un revolver încărcat.

Luptă între taur și urs. Nici într'o vară nu s'au auzit atâtea vești despre urși ca în anul acesta. Se vede că neamul lui Moș-Martin s'a sporit mult și mai coboară din când în când și spre satele din văi, lăsând urme triste. Arătăm în alt loc al gazetei întâmplarea cu femela din Bran, pe care a sfâșiat-o o ursoaică. Acum aflăm altă poză a Măriei Sale

Cojoc-Vodă din Munții Carpaților. Taurul comunal din Copăcel jud. Făgăraș, fiind la pășune în marginea pădurii, s'a trezit cu Moș-Martin în față. Ursul a dat năvală asupra taurului și se silea să-l sară între spete. Inșă nici taurul nu era din mămăligă și l-a primit pe Cojocilă cu două tepuși în coaste. Asta l-a înfuriat grozav pe urs și a izbutit să-i pună și el taurului vre-o câteva greble în spate, cu laba. In celea din urmă taurul a socotit că este mai cuminte să dea bir cu fugiții și a luat-o la goană spre sat, scăpând astfel din ghiarele lui Cojocilă. Un cloban care a văzut lupta, spune că a fost ceva neînchipuit de fioros și de cumplit. Se cutremurau munții de mugetele celor două dihanii înfuriate.

A murit regele încălțămintelor. In zilele trecute a murit marele fabricant de încălțăminte celi Thomas Bata, numit și regele încălțămintelor. El vola să plece cu un aeroplan în Elveția, dar din pricina unei stricăciuni la motor, aeroplanul s'a prăbușit dela o înălțime de 800 metri. Atât Bata cât și pilotul au murit pe loc. Fabricile de încălțăminte ale lui Bata sunt celea mai vestite din toată Europa. In aceste fabrici lucrează ziua și noaptea 30.000 de muncitori. Averea lui Bata a rămas fiului său care acum e numai de 19 ani. Când va fi de 21 ani, va primi 25 milioane coroane cehe, cari fac cam 170 milioane lei. Văduva lui Bata va căpăta 3 milioane coroane cehe și 2 moși. Până când copilul va fi mare și va putea conduce fabrica, în fruntea fabricii stă un frate de-al lui Bata.

La 1 Sept. vor intra în circulație banii de argint. Zilele trecute au sosit din străinătate noli bani de argint de câte 100 Lei. Ei se vor pune în circulație începând cu ziua de 1 Septembrie, și tot de atunci se va începe retragerea din circulație a sutarilor de hârtie. După câteva luni se vor retrage apoi din circulație și banii de aramă de 20 Lei, pe cari se află chipul Marelui Voevod Mihai.

O foarte înțeleaptă hotărâre a guvernului. Văzând guvernul nostru cât e de scăzut prețul bucatelor noastre și că uneori nici pe acest preț nu se pot vinde, a hotărât că de aici înainte orice comandă vor face ministerele armatei, sănătății, agriculturii precum și Centrala de import, din străinătate, să o plătească numai cu bucate. In forma aceasta deoparte banii noștri nu vor mai părăsi țara, iar de alta se vor exporta tot mai multe bucate.

Câte datorii are statul român. Direcția datoriei noastre publice, după o socoată grea și foarte migăloasă, ne spune că pe ziua de 1 Ianuarie 1933 datoria statului nostru român este de Lei 141 miliarde 141 milioane 299 mil 622. In această sumă se cuprind toate datoriile statului nostru, atât cele de război cât și cele de pace, atât cele externe cât și cele interne. Socoata aceasta a trebuit să se facă acuma, fiindcă guvernul a chemat câțiva pricepuți în afacerile bănești dela Societatea Națiunilor, cari să se convingă cu ochii că statul nostru nu este atât de dator cum spuneau dușmanii noștri. Se vorbește într'una că țările toate, atât cele biruitoare cât și cele învinse, vor cere reducerea datoriilor la jumătate. In cazul că țările, cari ne-au împrumutat, s'ar învol la aceasta, ni-ar mai rămânea o datorie de 67 miliarde Lei, ale cărei camete, și acelea mai reduse, le-am putea mai ușor suporta.

Moare de bucuria rovederii. Bărbatul Nicolae Macoveiciuc din satul Corovia de lângă Cernăuți Bucovinei nu se înțelegea tocmai bine cu soția sa, care, deși avea o

fetiță de câteva luni, nu-i prea era credincioasă bărbatului. Bietul Nicolae și-a luat deci într-o bună zi cei 150 mii de Lei puși la o parte și a plecat în America, fără de a spune cuiva ceva. Aceasta s'a întâmplat în anul 1921. Zilele trecute, Luni în 22 August, soția lui Marcoveiciuc s'a întors acasă dela târg și, spre marea sa mirare, află în ogradă pe bărbatul ei, îmbrăcat în haine domnești, care vine cu brațele deschise și cu lacrimi în ochi spre ea. Intră în casă îmbrățișându-se, își iartă unul altuia greșelile și chiar păcatele, făgăduind că vor începe de acum o nouă viață, când, ca la vre-un ceas după întâlnire, Nicolae se prinde odată de inimă, se prăbușește la pământ și-și dă răsufierea din urmă. Murise de bucuria revederii și mai ales a împăcării.

Se vor reduce dările țăranilor. Guvernul, văzând marile necazuri ale țăranilor noștri, a depus un nou proiect de lege, pe baza cărui se vor reduce dările către stat ale țăranilor cu 25 și cele pe clădiri cu 10 la sută. Această lege e vorba să intre în vigoare dela 1 Octomvrie.

O femeie atacată de urs, lângă Brașov. Femeia de 54 ani Elisabeta Pitis din comuna Zizin de lângă Brașov a plecat cu caprele la pășune în ziua de 24 August. Deodată aude, dintr'un tufiș, un foșnet de frunze. Când colo era un cap de jivină care o privea cu ochii fioroși. Ea credea că-i lup și a început să strige: „Huuu, mă, na, lupul, mă!“ Dar în loc să fugă lupul presupus, iată că se ivește o matahală de ursoaică, care s'a repezit spre ea. Nu mai era vreme de fugit. Biata femeie s'a trântit la pământ, făcându-se moartă. Simțea pe ceafă bătutul rece al ursoaicei, care sforăia și mormăia ca o mașină de tren. Apoi a simțit-o cum se îndepărtează, iară biata femeie a luat-o la fugă. N'a apucat însă să facă nici cinci pași, și s'a pomenit cu ursoaica în spate, mușcându-o de ceafă și strângându-o în brațe, de a simțit cum i-se rup măruntaiele. Apoi și-a pierdut conștiința. Oamenii, cari au auzit întălele sbierăte ale femeii, au grăbit într'ajutorul ei, ducându-o la spitaiul din Brașov, unde acum se luptă cu moartea.

Câte datorii au locuitorii României. Ministerul Dreptății a făcut o numărătoare a datorțiilor cu zaloguri atât pe moșii cât și pe case. Toate acestea datorii se ridică la suma de 27 miliarde lei. Din această sumă, asupra pământurilor lucrate în agricultură se vine 8.260.559.359 lei, așa că pe hectar se vine o datorie de 650 lei; asupra caselor se vine 13.354.208.801 lei; iar asupra fabricilor se vine 5.269.286.959 Lei. După ținuturi acestea datorii se împart în felul următor: vechiul Regat 14.687.120.138 lei; Basarabia 3.198.586.382 lei; Ardeal și Banat 7.764.045.798 lei și Bucovina 1.234.042.800 Lei.

De când sunt cărți postale la noi în țară. În anul acesta se împlinesc 75 de ani, de când se folosesc la noi mărcile postale. Până la anul 1875 poștele române erau ardate de proprietarii de diligențe. Aceștia luau plata pentru scrisori. Ultimul arendator al poștelor a fost Teodor Ghilea, care s'a lăsat de arândă în schimbul unei sume de 11.000 galbeni. Astfel în 1857 posta trece în stăpânirea Statului. Dregătorii țării statoresc ca plată pentru scrisorile trimise în țară, mărcile postale cari se lipeau pe covertă. Celea dintăiu mărci postale la noi în țară s'au făcut în anul 1857. Așa că în anul acesta se va ținea un jubileu al mărcilor postale.

Cum se va schimba legea conversiunii

Membrii guvernului s'au întrunit Vineri seara într'un consiliu care a durat dela ora 9 până la 2 și jumătate după miezul nopții. În acest sfat s'a hotărât schimbarea legii conversiunii dupăcum urmează:

1. Se vor bucura de iertarea datoriilor pe jumătate numai țăranii cari au cel mult 20 jughere, cu condiția însă ca celace cere conversiunea să facă dovadă în fața justiției, că banii imprumutați i-a întrebuințat la lucrări agricole, cumpărări de unelte ori de sămânțe.

2. Datoria nu poate trece de 20.000 Lei pentru hectarul de pământ arător și 30 mii Lei pentru toate celelalte categorii.

3. Pentru cei cu mai mult de 10 hectare nu se poate cere asanarea, adică reînnoșirea situației sale materiale, decât de către cei cari au cel mult 2 milioane Lei datorie.

4. Aceștia trebuie să facă dovadă în justiție, că cel puțin 60 la sută din venitul lor provine din agricultură și că cel puțin 60 la sută din banii imprumutați i-a folosit pentru lucrări agricole, unelte ori îndiguiri.

5. Cei cari sunt cuprinși între datoriile băncilor, cari au cerut asanarea, nu se bucură de conversiune, decât dacă fac declarație scrisă, că renunță la avantajele adevărate binefacerile celei dintăi asanări. Totalul datoriilor astfel iertate ar fi de 6—7 miliarde Lei.

6. Nu pot cere conversiunea directorii, membrii consiliilor de administrație și avocații, cari s'au imprumutat la băncile unde ei au funcționat.

Vârsta galițelor

Fiecare gospodină trebuie să cunoască vârsta galițelor, deoarece gâinile cu cât îmbătrânesc dau mai puține ouă. Asemenea și puii ieșiți din ouăle dela gâinile tinere sunt cu mult mai buni decât cei ieșiți din ouă făcute de gâini bătrâne.

Vârsta unei galițe se cunoaște ușor după pinteni.

Până la 5 luni pintenii lipsesc, iar în locul unde se va forma pintenul se vede un fel de solz. Dela 5—7 luni pintenul crește, ajungând de 5 mm. lungime.

La un an pintenul este drept, eu vârful rotund și e lung de 15 mm. În fiecare an el crește cu 1—2 cm.

La doi ani este încovoiat în sus sau în jos și are 2 cm. lungime.

La trei ani este și mai mult încovoiat și are o lungime de 3 cm.

Cu cât galița îmbătrânește, cu atât și pintenul se încovoiește și se răsușește întocmai ca și un melc.

Capitlul Mitropolitan gr.-cat. B L A J.

No. 67/1932.

LICITAȚIE.

În ziua de 19 Septembrie 1932 orele 11, se va ține licitație orală în localul Administrației Centrale Capitulare din Blaj, pentru vinderea casei No. 5 din Strada Mitropoliei, care casă a fost a văduvei protopopese »Ana Crișan«, decedată în Blaj la 3 Iunie 1931.

Garanția pentru a putea lua parte la licitație se fixează la 5.000 Lei în numerar. Asupra ofertelor de licitație decide Veneratul Capitlu Mitropolitan.

Informațiuni în cauză se pot lua la Administrația Centrală Capitulară, în zilele de lucru, între orele 11—12.

Blaj, la 30 August 1932.

(96) 1—3

Iacob Popa s. p.
canonic preposit.

Elevul Gh. I. Schița »Sunetul meu arată că cu vremea vei putea scrie destul de bine, dacă te vei pune pe muncă. Încearcă și vei reuși. Nu uita însă că în gazeta noastră nu se pot publica decât numai articoli și foite înțelese de popor. Așadară limbă curat românească, propoziții scurte, cuvinte înțelese de popor.

Correspondent, Șercaia. — Corespondențele cari se trimit și la alte gazete, nu le putem întrebuința. De altfel, pentru o gazetă populară cum suntem noi, se cere un grai mai pe înțelesul sătenilor, *Ebrietate, Serată artistică, autopsie, ilicit, clandestin*, și alte asemenea, sunt încă limbă pășărească pentru popor. Vă rugăm să ne scrieți nouă în limba »veche și înțeleaptă« a nației dela coarnele plugului!

Am primit câte 180 Lei dela următorii: Traian Craiovan; Rev. Dr. Ambroziu Chețan; Dr. Emil Chețan; Dr. Marius Hângănuț; Soc. »Deșteptare« Cheia.

Câte 90 Lei: Abrudean Teodor; Dir. Frații Șc. creștine, Satu-mare; Ioan Mureșan.

Alte sume: Onuț Sescău 30 Lei; Gâmbuțan Simion 225 Lei; Silaghi Grigore Lei 30; Ghejan Vasile Lei 100; »Economul« Cluj Lei 240; Nicolae Macarie Lei 124; Teodor Petrican Lei 200; Butiurca Ioan Lei 40; Ioan Tarția Lei 100; Pop Alexandru Lei 100; Ludovic Brazovaș Lei 140; Matilda Boldijar Lei 130; I. Barbier Lei 91; Balint Naghi Lei 200.

Redactor: IULIU MAIOR.

Control de vite, cară, căruțe

Recensământul pentru control în județul Târnava-Mică

Se aduce la cunoștința populației următoarea publicațiune a Prefecturii Județului Târnava-Mică, Biroul Mobilizării:

Având în vedere dispozițiunile regulamentului asupra Legii Rechizițiilor, precum și ordinul Ministerului de Interne Nr. 915—932, se aduce la cunoștință tuturor locuitorilor din județ că la data de 1 Sept. 1932 se încep lucrările de recensământ, cari vor dura *toată luna Septembrie*. Recensământul se va face de către o comisie în fiecare comună, mergând din casă în casă și va scrie animalele de tracțiune, vehicule cu tracțiune animală, barnașamente (hamuri, curele) precum și biciclete, oricare ar fi starea în care se găsesc. Odată cu acestea se vor face de aceleași comisii și recensământul sârmei lisă și ghimpată. Fiecare proprietar este dator, să declare comisiei, toate obiectele ce posedă și formează obiectul recensământului.

Acest recensământ nu se face în scopul rechiziționării, ci este numai un control obișnuit.

Întreprindere de pompe funebre. Fond. 1829

Înștiințare

Aduc la cunoștința Onor. Public că mi-am mutat prăvălia de pompe funebre în curtea casei. Asortiment bogat în cosciuguri de brad, stejar și metal. Prețurile le-am redus. Servesc ca și până acum, conștient și după dorința fiecăruia. Rog sprijinul Onor. Public.

Văd. ECATERINA OLTEAN

1—3